

PHƯƠNG ÁN QUẢN LÝ RỪNG BỀN VỮNG

RỪNG ĐẶC DỤNG - PHÒNG HỘ SÓP CỘP GIAI ĐOẠN 2021-2030

Phần 1

MỞ ĐẦU

Ban quản lý rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp được thành lập tại Quyết định số 3279/QĐ-UBND ngày 28/12/2018 của UBND tỉnh Sơn La Về việc thành lập Ban Quản lý rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp trực thuộc Chi cục Kiểm lâm, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Sơn La trên cơ sở sát nhập Ban quản lý rừng đặc dụng Sốp Cộp (*Chi cục Kiểm lâm tỉnh Sơn La quản lý*) và Ban quản lý rừng phòng hộ Sốp Cộp (*Sở NN&PTNT tỉnh Sơn Sơn La quản lý*) với tổng diện tích **22.768,71 ha**, nằm trên phần đất 2 huyện Sốp Cộp và Sông Mã. Khu rừng đặc dụng nằm trên phạm vi địa giới hành chính 6 xã, gồm: Púng Bính, Sốp Cộp, Dôm Cang huyện Sốp Cộp; Huổi Một, Mường Cai, Nậm Mẩn huyện Sông Mã; khu rừng phòng hộ thuộc phạm vi địa giới hành chính 3 xã của huyện Sốp Cộp, gồm: ường Lạn, Mường Và và Nậm Lạnh. Khu rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp, hiện đã thống kê được 642 loài thực vật thuộc 431 chi và 140 họ thuộc 5 ngành thực vật bậc cao có mạch; 71 loài thú thuộc 22 họ và 8 bộ; 233 loài chim thuộc 51 họ, 16 bộ; 58 loài bò sát, lưỡng cư và cá. Rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp chứa đựng khu hệ sinh thái rừng kín thường xanh núi cao vùng Tây Bắc, có giá trị bảo tồn cao bởi còn lưu giữ được nhiều loài động, thực vật quý hiếm, lưu giữ nhiều nguồn gen quý hiếm đang đứng trước nguy cơ tuyệt chủng, cần được bảo vệ. Khu vực này có diện tích rừng tập trung khá lớn, đa dạng về các hệ sinh thái và sinh cảnh với nhiều kiểu rừng, rất có giá trị về bảo tồn nguồn gen và nghiên cứu khoa học. Đồng thời, tài nguyên cũng rất phong phú về mặt giá trị sử dụng như cho gỗ, dầu béo, tinh dầu thơm, cây thuốc quý, nguyên vật liệu...và là nơi cư trú lý tưởng cho động vật hoang dã sinh trưởng và phát triển. Ngoài ra, rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp còn đóng vai trò quan trọng trong cải thiện môi trường sinh thái và điều tiết nguồn nước phục vụ cho sản xuất, sinh hoạt của

người dân trong vùng và trong hệ thống rừng phòng hộ đầu nguồn lưu vực sông Mã.

Từ khi thành lập với sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền các cấp, đặc biệt sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Chi cục Kiểm lâm tỉnh đã đầu tư từ nguồn vốn của Nhà nước và các chương trình, dự án mà Ban quản lý khu rừng đặc dụng – phòng hộ Sốp Cộp thực hiện đã đạt được kết quả tốt trong việc quản lý, bảo vệ rừng, bảo tồn và phát triển rừng, tuyên truyền giáo dục về bảo tồn, khai thác tiềm năng phát triển dịch vụ môi trường rừng, góp phần cùng chính quyền địa phương phát triển đời sống người dân tại vùng đệm trên địa bàn các xã thuộc khu rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp.

Theo Luật Lâm nghiệp số 16/2017/QH14 đã được Quốc hội khóa XIV kỳ họp thứ 4 thông qua ngày 15/11/2017, có hiệu lực từ ngày 01/01/2019 quy định: *“Chủ rừng là tổ chức phải xây dựng và thực hiện phương án quản lý rừng bền vững”* (Khoản 1 Điều 27). Do vậy, quản lý rừng bền vững đã trở thành một nguyên tắc, nhiệm vụ bắt buộc đối với quản lý, bảo tồn, bảo vệ và phát triển rừng của chủ rừng là tổ chức. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã ban hành Thông tư số 28/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 quy định về quản lý rừng bền vững (viết tắt là QLRBV). Theo đó, phương án QLRBV có thời gian thực hiện tối đa 10 năm với các nội dung: Đánh giá hiện trạng rừng, quản lý rừng và sử dụng đất; xác định các mục tiêu quản lý rừng và hệ sinh thái bền vững; xác định các nội dung hoạt động quản lý, bảo vệ, bảo tồn, phát triển và sử dụng rừng, đất rừng và hệ sinh thái; xác định các giải pháp thực hiện phương án, gồm giải pháp về vốn đầu tư (vốn ngân sách Nhà nước, tiền chi trả dịch vụ môi trường rừng, thu hút vốn đầu tư từ các thành phần kinh tế,...).

Thực hiện Quyết định số 461/QĐ-UBND ngày 11/3/2020 của UBND tỉnh Sơn La về việc phê duyệt đề cương nhiệm vụ, dự toán kinh phí lập Phương án Quản lý rừng bền vững rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp giai đoạn 2021-2030 và Quyết định số 2723/QĐ-UBND ngày 08/12/2020 của UBND tỉnh Sơn La về việc phê duyệt điều chỉnh dự toán lập Phương án Quản lý rừng bền vững rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp giai đoạn 2021-2030. Ban quản lý rừng đặc dụng -

phòng hộ Sốp Cộp xây dựng “*Phương án Quản lý rừng bền vững rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp giai đoạn 2021-2030*” với mục tiêu: Xác định nguồn tài chính bền vững từ các hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng, du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí, thuê môi trường rừng, phí, lệ phí; sản lượng gỗ khai thác từ rừng trồng nghiên cứu, thực nghiệm khoa học, lâm sản ngoài gỗ, trữ lượng các-bon rừng; xác định tổng diện tích rừng được bảo vệ, độ che phủ của rừng, diện tích rừng suy thoái cần được phục hồi; hệ sinh thái, đa dạng sinh học, các loài thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm, đặc hữu được bảo vệ; phát triển và bảo tồn các loài cây bản địa; giảm số vụ cháy rừng, vi phạm pháp luật về lâm nghiệp; giải quyết việc làm, tăng thu nhập cho người lao động; ổn định sinh kế người dân sống trong vùng đệm; nâng cao nhận thức về quản lý rừng bền vững; từng bước hoàn thiện hệ thống kết cấu hạ tầng.

Chương 1

CĂN CỨ XÂY DỰNG PHƯƠNG ÁN

I. CHÍNH SÁCH VÀ PHÁP LUẬT CỦA NHÀ NƯỚC

1. Văn bản quy phạm pháp luật của trung ương

[1]. Chỉ thị số 13-CT/TW ngày 12/01/2017 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng;

[2]. Luật Đa dạng sinh học ngày 13/11/2008;

[3]. Luật Đất đai năm ngày 29/11/2013 ;

[4]. Luật Bảo vệ Môi trường số 55/2014/QH 13 và các văn bản hướng dẫn;

[5]. Luật Lâm nghiệp ngày 15/11/2017;

[6]. Luật Đầu tư công số 39/2019/QH14 ngày 13/6/2019;

[7]. Nghị định 65/2010/NĐ-CP ngày 11/6/2010 của Chính phủ về quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật đa dạng sinh học;

[8]. Nghị định số 160/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ về tiêu chí xác định loài và chế độ quản lý loài thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ; Nghị định số 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ;

[9]. Nghị định số 43/2014/NĐ-CP ngày 05/5/2014 của Chính phủ về thi hành Luật Đất đai năm 2013;

[10]. Nghị định số 16/2015/NĐ-CP ngày ngày 14/02/2015 của Chính phủ về Quy định cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập;

[11]. Nghị định số 141/2016/NĐ-CP ngày 10/10/2016 của Chính phủ Quy định cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập trong lĩnh vực sự nghiệp kinh tế và sự nghiệp khác;

[12]. Nghị định số 156/2018 của ngày 16/11/2018 của Chính phủ về Quy định chi tiết thi hành một số Điều của Luật Lâm nghiệp;

[13]. Nghị định số 01/2019/NĐ-CP ngày 01/01/2019 của Chính phủ về Kiểm lâm và Lực lượng chuyên trách bảo vệ rừng;

[14]. Nghị định số 06/2019/NĐ-CP ngày 22/01/2019 của Chính phủ về

quản lý thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm và thực thi Công ước về buôn bán quốc tế các loài động, thực vật hoang dã nguy cấp;

[15]. Nghị định 35/2019/NĐ-CP ngày 25/4/2019 của Chính phủ về Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực Lâm nghiệp;

[16]. Nghị định số 40/2020/NĐ-CP ngày 06/4/2020 của Chính phủ về Quy định chi tiết thi hành một số điều Luật Đầu tư công;

[17]. Quyết định số 38/2016/QĐ-TTg ngày 14/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ về Ban hành một số chính sách bảo vệ, phát triển rừng và đầu tư kết cấu hạ tầng, giao nhiệm vụ công ích đối với các công ty nông, lâm nghiệp;

[18]. Quyết định số 1288/QĐ-TTg ngày 01/10/2018 của Thủ tướng Chính phủ về Phê duyệt Đề án quản lý rừng bền vững và chứng chỉ rừng;

[19]. Thông tư Liên tịch số 15/2015/TTLT-BNNPTNT-BNV ngày 26/3/2015 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Bộ Nội vụ hướng dẫn nhiệm vụ các Chi cục và các tổ chức sự nghiệp trực thuộc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn;

[20]. Thông tư số 10/2014/TT-BNNPTNT ngày 26/3/2014 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Quy định về xác định vùng đệm của khu rừng đặc dụng và vành đai bảo vệ khu rừng đặc dụng;

[21]. Thông tư số 145/2016/TT-BTC ngày 29/12/2017 hướng dẫn cơ chế tài chính của đơn vị sự nghiệp công lập theo Nghị Định số 141/2016/NĐ-CP ngày 10 tháng 10 năm 2016 của chính phủ quy định cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập trong lĩnh vực sự nghiệp kinh tế và sự nghiệp khác;

[22]. Thông tư số 28/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn quy định về quản lý rừng bền vững;

[23]. Thông tư số 29/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Quy định về các biện pháp lâm sinh;

[24]. Thông tư số 30/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về Quy định danh mục loài cây trồng lâm nghiệp chính; công nhận giống và nguồn gốc giống; quản lý vật liệu giống cây trồng chính;

[25]. Thông tư số 31/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Quy định về phân định ranh giới rừng;

[26]. Thông tư số 33/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Quy định về điều tra, kiểm kê và theo dõi diễn biến rừng;

[27]. Thông tư số 15/2019/TT-BNNPTNT ngày 30/10/2019 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Hướng dẫn một số nội dung quản lý đầu tư công trình lâm sinh;

[28]. Thông tư số 25/2019/TT-BNNPTNT ngày 27/12/2019 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Quy định về phòng cháy và chữa cháy rừng;

[29]. Quyết định số 487/QĐ-BNN ngày 26/2/2007 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về việc ban hành định mức kinh tế kỹ thuật trong công tác điều tra quy hoạch rừng.

2. Văn bản của địa phương

[30]. Nghị quyết số 79/NQ-HĐND ngày 16/07/2014 của HĐND tỉnh Sơn La khóa XIII, kỳ họp thứ 8 thông qua Quy hoạch bảo tồn đa dạng sinh học tỉnh Sơn La đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030;

[31]. Nghị quyết số 92/NQ-HĐND ngày 19/7/2018 của Hội đồng Nhân dân tỉnh Sơn La về một số nhiệm vụ, giải pháp quản lý quy hoạch 3 loại rừng trên địa bàn tỉnh;

[32]. Nghị quyết số 156/NQ-HĐND ngày 05/12/2019 của HĐND tỉnh về phê chuẩn dự toán thu, chi ngân sách địa phương 2020;

[33]. Quyết định số 3440/2002/QĐ-UB ngày 11/11/2002 của Ủy ban nhân dân tỉnh Sơn La về việc thành lập Ban quản lý khu bảo tồn thiên nhiên trực thuộc Chi cục Kiểm lâm tỉnh Sơn La;

[34]. Quyết định số 3255/QĐ-UBND ngày 26/12/2013 của Ủy ban nhân dân tỉnh Sơn La về việc phê duyệt quy hoạch bảo tồn và phát triển bền vững Khu rừng đặc dụng Sốp Cộp đến năm 2020;

[35]. Quyết định số 1529/QĐ-UBND ngày 29/6/2016 của UBND tỉnh Sơn La về phê duyệt kết quả kiểm kê rừng trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2013-2015;

[36]. Quyết định số 1248/QĐ-UBND ngày 19/5/2017 của UBND tỉnh Sơn La về Ban hành Kế hoạch triển khai Chỉ thị số 13-CT/TW ngày 12/01/2017 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng;

[37]. Quyết định số 3279/QĐ-UBND ngày 28/12/2018 của UBND tỉnh Sơn La Về việc thành lập Ban Quản lý rừng Đặc dụng – Phòng hộ Sốp Cộp trực thuộc Chi cục Kiểm lâm, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Sơn La;

[38]. Quyết định số 3248/QĐ-UBND ngày 27/12/2018 của Ủy ban nhân dân tỉnh Sơn La về việc phê duyệt dự án rà soát, điều chỉnh quy hoạch 03 loại rừng giai đoạn 2017-2025 và định hướng đến năm 2030;

[39]. Quyết định số 1426/QĐ-UBND ngày 20/6/2019 của UBND tỉnh Sơn La quy định cơ cấu tổ chức của Chi cục Kiểm lâm thuộc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Sơn La;

[40]. Quyết định số 2845/QĐ-UBND ngày 22/11/2019 của UBND tỉnh Sơn La về việc phê duyệt quy hoạch mạng lưới các đơn vị sự nghiệp công lập thuộc lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2019-2021, định hướng đến năm 2025;

[41]. Quyết định số 2999/QĐ-UBND ngày 06/12/2019 của UBND tỉnh Sơn La về việc giao dự toán thu, chi ngân sách 2020;

[42]. Quyết định số 410/QĐ-UBND ngày 04/3/2020 của UBND tỉnh Sơn La về Phê duyệt danh sách cộng đồng dân cư (*bản*) thuộc vùng đệm các khu rừng đặc dụng, khu rừng đặc dụng - phòng hộ, khu Bảo tồn thiên nhiên trên địa bàn tỉnh Sơn La;

[43]. Quyết định số 439/QĐ-UBND ngày 06/3/2020 của UBND tỉnh Sơn La về Công bố hiện trạng rừng tỉnh Sơn La năm 2019;

[44]. Quyết định số Quyết định số 461/QĐ-UBND ngày 11/3/2020 của UBND tỉnh Sơn La về việc phê duyệt đề cương nhiệm vụ và dự toán kinh phí lập Phương án Quản lý rừng bền vững Khu rừng đặc dụng – phòng hộ Sốp Cộp giai đoạn 2021-2030;

[45]. Quyết định số 2723/QĐ-UBND ngày 08/12/2020 của UBND tỉnh

Sơn La về việc phê duyệt điều chỉnh dự toán lập Phương án Quản lý rừng bền vững rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp giai đoạn 2021-2030

II. CAM KẾT QUỐC TẾ

1. Công ước CITES (Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật thực vật hoang dã đang bị nguy cấp - Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora);

2. Công ước đa dạng sinh học (Convention on Biological Diversity - CBD).

III. TÀI LIỆU SỬ DỤNG

1. Tài liệu dự án, đề án, quyết định thành lập, giao nhiệm vụ cho chủ rừng

- Quyết định số 3440/2002/QĐ-UB ngày 11/11/2002 của Ủy ban nhân dân tỉnh Sơn La về việc thành lập Ban quản lý khu bảo tồn thiên nhiên trực thuộc Chi cục Kiểm lâm tỉnh Sơn La;

- Quyết định số 3279/QĐ-UBND ngày 28/12/2018 của UBND tỉnh Sơn La Về việc thành lập Ban Quản lý rừng Đặc dụng - Phòng hộ Sốp Cộp trực thuộc Chi cục Kiểm lâm, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Sơn La;

- Quyết định số Quyết định số 461/QĐ-UBND ngày 11/3/2020 của UBND tỉnh Sơn La về việc phê duyệt đề cương nhiệm vụ và dự toán kinh phí lập Phương án Quản lý rừng bền vững Khu rừng đặc dụng – phòng hộ Sốp Cộp giai đoạn 2021-2030.

- Quyết định số 2723/QĐ-UBND ngày 08/12/2020 của UBND tỉnh Sơn La về việc phê duyệt điều chỉnh dự toán lập Phương án Quản lý rừng bền vững rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp giai đoạn 2021-2030

2. Các tài liệu điều tra chuyên đề của khu rừng

Báo cáo các chuyên đề điều tra đa dạng sinh học tại Khu rừng đặc dụng Sốp Cộp, tỉnh Sơn La của Trường Đại học Lâm nghiệp Việt Nam. Dự án Nâng cao năng lực quản lý cho BQL rừng đặc dụng Sốp Cộp về bảo tồn đa dạng sinh học gắn với cộng đồng - Quỹ bảo tồn rừng đặc dụng Việt Nam (VCF) tài trợ. Kết quả điều tra công bố năm 2013.

3. Bản đồ: bản đồ hiện trạng rừng và hiện trạng sử dụng đất, bản đồ giao đất, giao rừng, các loại bản đồ chuyên đề khác có liên quan

- Bản đồ Quy hoạch bảo tồn và phát triển rừng đặc dụng tỉnh năm 2014;
- Bản đồ kiểm kê rừng 2015;
- Bản đồ quy hoạch bảo tồn và phát triển bền vững Khu rừng đặc dụng Sốp Cộp năm 2013;
- Bản đồ Quy hoạch 3 loại rừng tỉnh Sơn La năm 2018.

4. Quy hoạch, kế hoạch bảo vệ và phát triển rừng của tỉnh

- Quy hoạch bảo tồn đa dạng sinh học tỉnh Sơn La đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030;
- Quy hoạch bảo tồn và phát triển rừng đặc dụng tỉnh đến năm 2020;
- Quy hoạch bảo tồn và phát triển bền vững của Khu rừng đặc dụng Sốp Cộp đến năm 2020;
- Kết quả rà soát, điều chỉnh quy hoạch 03 loại rừng cấp tỉnh giai đoạn 2017-2025 và định hướng đến năm 2030.

5. Số liệu hiện trạng tài nguyên rừng, kế hoạch sử dụng đất của đơn vị

- Kết quả kiểm kê rừng năm 2015;
- Kết quả theo dõi diễn biến rừng huyện Sông Mã, Sốp Cộp năm 2019;
- Kế hoạch sử dụng đất 5 năm (2011-2015) của Sông Mã, Sốp Cộp.

Chương 2

ĐẶC ĐIỂM HIỆN TRẠNG CỦA ĐƠN VỊ

I. THÔNG TIN CHUNG

1. Tên đơn vị (chủ rừng): Ban quản lý rừng Đặc dụng - Phòng hộ Sốp Cộp.

2. Địa chỉ (trụ sở làm việc của chủ rừng): Bản Sốp Cộp, xã Sốp Cộp, huyện Sốp Cộp, tỉnh Sơn La.

3. Điện thoại: 02123.878027

4. Quyết định thành lập, chức năng, nhiệm vụ của đơn vị chủ rừng hoặc Giấy đăng ký kinh doanh, ngành nghề kinh doanh theo quy định của pháp luật

- Quyết định số 3440/2002/QĐ-UB ngày 11/11/2002 của Ủy ban nhân dân tỉnh Sơn La về việc thành lập Ban quản lý khu bảo tồn thiên nhiên trực thuộc Chi cục Kiểm lâm tỉnh Sơn La;

- Quyết định số 3279/QĐ-UBND ngày 28/12/2018 của UBND tỉnh Sơn La Về việc thành lập Ban Quản lý rừng đặc dụng – phòng hộ Sốp Cộp trực thuộc Chi cục Kiểm lâm, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Sơn La;

- Quyết định số 57/QĐ-CCKL ngày 30/01/2019 của Chi cục Kiểm lâm về việc quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn Ban quản lý rừng đặc dụng, khu Bảo tồn thiên nhiên thuộc Chi cục Kiểm lâm tỉnh Sơn La.

5. Cơ cấu tổ chức của đơn vị

Theo Quyết định số 57/QĐ-CCKL ngày 30/01/2019 của Chi cục trưởng Chi cục Kiểm lâm tỉnh Sơn La.

Ban quản lý rừng đặc dụng - phòng hộ Sốp Cộp được thành lập năm 2018 trên cơ sở sát nhập Ban quản lý rừng Đặc dụng Sốp Cộp (Chi cục Kiểm lâm Sơn La) và Ban quản lý rừng Phòng hộ Sốp Cộp (Sở NN&PTNT tỉnh Sơn La) theo Quyết định số 3279/QĐ-UBND ngày 28/12/2018 của UBND tỉnh Sơn La về việc thành lập Ban Quản lý rừng Đặc dụng - Phòng hộ Sốp Cộp trực thuộc Chi cục Kiểm lâm, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Sơn La, hiện nay Ban quản lý rừng đặc dụng – phòng hộ Sốp Cộp (Có Hạt kiểm lâm rừng đặc dụng nằm trong Ban) được giao 27 công chức, viên chức kiểm lâm, hợp đồng trong